

Návrh na zmenu predsedu slovenskej časti Slovensko-poľskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu, predsedu slovenskej časti Slovensko-českej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu, predsedu slovenskej časti Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a predsedu slovenskej časti Medzivládnej slovensko-maďarskej zmiešanej komisie pre cezhraničnú spoluprácu

V súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 553 z 20. augusta 1996 plní Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky úlohu koordinátora cezhraničnej spolupráce a je legislatívnym gestom prezidentských a vládnych medzinárodných zmlúv o štátnych hraniciach, o hraničnom režime vrátane zmlúv o cezhraničnej spolupráci.

Na návrh Ministerstva vnútra Slovenskej republiky schválila vláda Slovenskej republiky uznesením č. 26 z 20. januára 1998 návrh na pristúpenie k Európskemu rámcovému dohovoru o cezhraničnej spolupráci medzi územnými celkami alebo orgánmi (ďalej len „Dohovor“) a k Doplnkovému protokolu k Dohovoru a následne uznesením vlády Slovenskej republiky č. 72 z 27. januára 1999 správu o podpise Dohovoru a Doplnkového protokolu k Dohovoru. Zároveň vláda Slovenskej republiky poverila ministra vnútra Slovenskej republiky zabezpečiť v spolupráci s ministrom zahraničných vecí Slovenskej republiky vykonanie opatrení vyplývajúcich z ratifikácie Dohovoru a Doplnkového protokolu a pripraviť návrh dohôd s vládami Poľska, Ukrajiny, Maďarska a Českej republiky o cezhraničnej spolupráci medzi regiónmi a ich orgánmi.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vytvorilo medzinárodnými zmluvami a dohodami uzatvorenými so všetkými susediacimi krajinami právny rámec na uskutočňovanie cezhraničnej spolupráce a podľa uznesení vlády Slovenskej republiky zodpovedá za zabezpečenie ich vykonávania prostredníctvom medzivládnych komisií pre cezhraničnú spoluprácu. Medzivládne komisie vykonávajú svoju činnosť v súlade s medzinárodnými dohodami, štatútmi a vnútorným zákonodarstvom zúčastnených strán. Zloženie komisií je v kompetencii zúčastnených strán v súlade s ich vnútorným právnym poriadkom a formuje sa na základe paritného zastúpenia. Komisiám spolupredsedajú predsedovia ich národných častí, menovaní vládou Slovenskej republiky a vládou príslušnej zmluvnej strany. Predsedovia národných častí reprezentujú komisie v rozsahu ich kompetencií a v súlade s vnútorným právnym poriadkom svojho štátu vymenúvajú svojich zástupcov, vedúcich jednotlivých pracovných skupín, výkonného tajomníka a jej členov.

Slovensko-poľská medzivládna komisia pre cezhraničnú spoluprácu bola vytvorená na základe článku 7 Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Poľskej republiky o cezhraničnej spolupráci, podpísanej 18. augusta 1994 vo Varšave s platnosťou od 19. januára 1995, ako aj uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 464 z 2. júla 1996.

Úlohou komisie je vytyčovať všeobecné smery a vytvárať základné predpoklady rozvoja cezhraničnej spolupráce, predkladať kompetentným orgánom oboch štátov návrhy v tejto oblasti, vypracúvať spoločné pracovné programy, zamerané na rozvoj spolupráce medzi kompetentnými orgánmi Slovenskej republiky a Poľskej republiky, zabezpečovať ich súlad s medzivládnu dohodou a koordinovať cezhraničnú spoluprácu.

Komisia pozostáva z dvoch národných častí, slovenskej a poľskej, ktoré sa utvárajú na základe paritného zastúpenia. Zasadnutia komisie sa uskutočňujú podľa potreby, po vzájomnej dohode najmenej raz ročne, a to striedavo na území Slovenskej republiky a Poľskej republiky. Na riešenie konkrétnych problémov v jednotlivých oblastiach cezhraničnej spolupráce má komisia vytvorených 7 pracovných skupín (pre cezhraničnú dopravu, pre hospodársku spoluprácu, pre ochranu životného prostredia a lesné hospodárstvo, pre prihraničnú spoluprácu územných samospráv, pre prácu a sociálnu politiku, pre spoluprácu a vzájomnú pomoc pri katastrofách a živelných pohromách alebo iných závažných nehodách). Činnosť pracovnej skupiny pre ochranu zdravia a zdravotnícku záchrannú službu je v súčasnosti pozastavená a bude obnovená v momente objavenia sa tém, ktoré by mohli byť predmetom jej prác. Z pôvodných 10 pracovných skupín boli 3 pracovné skupiny zrušené (pre vzdelávanie a výmenu mládeže, pre pôdohospodárstvo a výživu a pre územné plánovanie a výstavbu, ktorej činnosť bola zaradená do pracovnej skupiny pre prihraničnú spoluprácu územných samospráv).

Predsedom poľskej časti Slovensko-poľskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu je v súčasnosti Bartosz Grodecki, námestník štátneho tajomníka Ministerstva vnútra a verejnej správy Poľskej republiky.

Slovensko-česká medzivládna komisia pre cezhraničnú spoluprácu bola vytvorená 5. marca 2002 na základe článku 8 Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Českej republiky o cezhraničnej spolupráci, ktorá bola uzavretá 2. novembra 2000 s platnosťou od 19. januára 2001. Úlohou medzivládnej komisie je ustanovenie všeobecných smerov a foriem cezhraničnej spolupráce, s cieľom koordinovať jej programy, vypracúvať odporúčania na základe rozhodnutí spoločných koordinačných orgánov štátnej správy a samosprávy a riešiť sporné problémy, sťažujúce túto spoluprácu.

Komisia pozostáva z dvoch národných častí, slovenskej a českej, utvorenej na základe paritného zastúpenia zo slovenskej a českej strany. Zasadnutia komisie sa uskutočňujú podľa potreby, po vzájomnej dohode najmenej raz ročne, a to striedavo na území Slovenskej republiky a Českej republiky. V decembri 2012 bola vytvorená prvá pracovná skupina s názvom Slovensko-česká (Česko-slovenská) pracovná skupina pre krízový manažment, civilnú ochranu a integrovaný záchranný systém, ktorej prvé zasadnutie sa uskutočnilo v júni 2014 v Lešti v Slovenskej republike. Činnosť tejto pracovnej skupiny bola prvýkrát prezentovaná na 17. zasadnutí komisie v novembri 2014. Vytvorením uvedenej pracovnej skupiny došlo k prehĺbeniu spolupráce aj v tejto oblasti, čo len potvrdzuje význam cezhraničnej spolupráce.

Za spolupredseda Slovensko-českej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu bol v roku 2015 vymenovaný Zdeněk Semorád, námestník ministerky pre riadenie sekcie európskych programov Ministerstva pre miestny rozvoj Českej republiky.

Slovensko-ukrajinská medzivládna komisia pre cezhraničnú spoluprácu vznikla 6. mája 2004 pretransformovaním Slovensko – ukrajinskej Pracovnej skupiny pre cezhraničnú spoluprácu, ktorá svoju činnosť rozvíjala v súlade s Ustanovením o postupe prác Medzivládnej komisie pre obchodno-hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou. Slovensko – ukrajinská pracovná skupina bola vytvorená v súlade s Dohodou medzi vládou Slovenskej republiky a Kabinetom ministrov Ukrajiny o cezhraničnej spolupráci uzavretou 5. decembra 2000, s platnosťou od 29. januára 2001. Komisia v prebiehajúcich procesoch spoločenských, ekonomických a sociálnych reforiem na Ukrajine

prikladá mimoriadny význam cezhraničnej spolupráci, ktorá prispieva k ďalšiemu rozvoju vzájomných Slovensko – ukrajinských vzťahov a podpore dobrých susedských vzťahov.

Komisia pozostáva z dvoch národných častí, slovenskej a ukrajinskej, utvorenej na základe parity zo slovenskej a ukrajinskej strany. Zasadnutia komisie sa podľa dohody uskutočňujú dvakrát ročne, striedavo na území Slovenskej republiky a Ukrajiny.

Predsedom ukrajinskej časti Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu je Vyacheslav Nehoda, prvý námestník ministra pre regionálny rozvoj, výstavbu a bytovo-komunálne hospodárstvo Ukrajiny, menovaný v roku 2015.

Medzivládna slovensko-maďarská zmiešaná komisia pre cezhraničnú spoluprácu bola vytvorená na základe článku 8 Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Maďarskej republiky o cezhraničnej spolupráci medzi územnými celkami alebo orgánmi uzavretej 23. apríla 2001 s platnosťou od 28. októbra 2001. Cezhraničná spolupráca sa zameriava najmä na rozvoj obcí a rozvoj regiónov v prihraničných oblastiach, vytváranie pohraničných podnikateľských zón, priemyselných parkov, euroregiónov a podporu ich rozvoja. V súlade s dohodou sa spolupráca sústreďuje aj na rozvoj dopravnej infraštruktúry, ochranu a tvorbu životného prostredia, rozvoj poľnohospodárstva, cestovného ruchu, zdravotníctva, školstva, kultúry, voľného času, športu, zamestnanosti, rozvoj výuky v jazyku príslušníkov národnostných menšín a vzájomnú spoluprácu v prípade katastrof.

Komisia pozostáva z dvoch národných častí, slovenskej a maďarskej, utvorenej na základe parity zo slovenskej a maďarskej strany. Zasadnutia komisie sa podľa dohody uskutočňujú dvakrát ročne, a to striedavo na území Slovenskej republiky a Maďarska. Zasadnutia komisie sa od roku 2014 neuskutočnili z dôvodu politických zmien na maďarskej strane a tiež z dôvodu v súčasnosti prebiehajúceho prehodnotenia všetkých Slovensko-maďarských komisií.

Predsedom maďarskej časti Medzivládnej Slovensko-maďarskej zmiešanej komisie pre cezhraničnú spoluprácu je Szabó Erika, štátna tajomníčka Ministerstva verejnej správy a spravodlivosti Maďarskej republiky.

V období rokov 2016 - 2020 zastával funkciu predsedu slovenskej časti vyššie uvedených medzivládnych komisií pre cezhraničnú spoluprácu Rudolf Urbanovič, štátny tajomník Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Do tejto funkcie bol vymenovaný dňom 5. mája 2016 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 163/2016.

Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 134/2020 bol dňom 19. marca 2020 Rudolf Urbanovič odvolaný z funkcie štátneho tajomníka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Vendelín Leitner bol vymenovaný do funkcie štátneho tajomníka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dňom 24. augusta 2020 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 505/2020. Ján Lazar bol vymenovaný do funkcie štátneho tajomníka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky dňom 31. marca 2020 uznesením vlády Slovenskej republiky č. 181/2020.

V súlade s uvedeným sa navrhuje odvolať Rudolfa Urbanoviča z funkcie predsedu slovenskej časti Slovensko-poľskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu,

predsedu slovenskej časti Slovensko-českej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu, predsedu slovenskej časti Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a predsedu slovenskej časti Medzivládnej slovensko-maďarskej zmiešanej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a vymenovať Vendelína Leitnera za predsedu slovenskej časti Slovensko-poľskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a za predsedu slovenskej časti Medzivládnej slovensko-maďarskej zmiešanej komisie pre cezhraničnú spoluprácu, a Jána Lazara za predsedu slovenskej časti Slovensko-českej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu, predsedu slovenskej časti Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu a za predsedu slovenskej časti Slovensko-ukrajinskej medzivládnej komisie pre cezhraničnú spoluprácu.

Činnosť všetkých komisií možno hodnotiť pozitívne, nakoľko spĺňajú svoj hlavný cieľ, ktorým je podporovať aktivity zamerané na vytváranie podmienok pre rozvoj spolupráce medzi obyvateľmi, územnými samosprávami a zainteresovanými inštitúciami s cieľom rozvoja prihraničného územia. Komisie zároveň vytvárajú platformu pre všetkých aktérov cezhraničnej spolupráce na výmenu skúseností a príkladov dobrej praxe, umožňujú identifikovať prekážky brániace rozvoju cezhraničnej spolupráce a vo forme adresovania konkrétnych odporúčaní príslušným orgánom prispievať k ich odstráneniu. Prínosom komisií a celkovo cezhraničnej spolupráce je, že pozitívnym spôsobom prispievajú k utužovaniu vzájomných dobrých susedských vzťahov medzi Slovenskou republikou a Českou republikou, Maďarskom, Poľskom a Ukrajinou v rozmanitých oblastiach.